

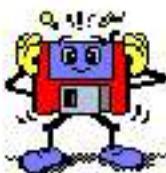
ТРЧУЛЬКО

ОШ "Паја Маргановић" Делиблато 2004/2005 бр.4

трчулькова редакција

Popov Pavle
 Barbuzan Stefan
 Živkov Bojan
 Aleksandra Belja
 Aleksandra Balan
 Mirjanić Srdan
 Sibinac Marijana
 Milenović Aleksandra
 Deliblačanin Mirjana
 Miljkov Tanja
 Klipa Dijana
 Mitrović Vanja
 Ambruš Ana
 Milojević Jelena
 Zeljković Branka
 Gubnici Jasmina
 Mangan Maja
 Smiljanić Kristina
 Tovarlaža Momčilo

сарадници:

Ardeljan Danijela
 Bećenjeg Milica
 Vemić Tomislav
 Guću Stefan
 Jović Kristina
 Kokora Ivana
 Komšić Almira
 Ljeparević Zoran
 Mirjanić Aleksandar
 Mitić Ivana
 Pavković Jelena
 Stojkov Ivan
 Stojanović Miloš
 Čuća Jelena
 Lučijan Augustin
 Biljana Dobresko
 Miloš Manić
 Miloš Milošević
 Tijana Mitrović
 Aleksandar Nedeljkov
 Miloš Poman
 Marija Potić
 Nenad Rakašćan
 Dragan Roksa
 Adrijana Sel
 Aleksandra Stankov

сарадници су такође и:

- Ученици од I-IV разреда
- Ученици од V-VIII разреда
- Васпитачице Илић Аурора и Стојаков Лепосава са ученицима.
- Спомљни сарадник Њијола Оташ (карика туриста)

УРЕДНИШТВО:

Главни и одговорни уредник:

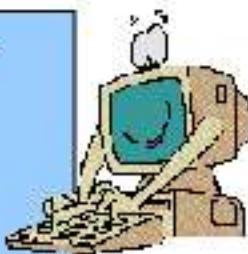
Лариса Микић

Помоћник уредника:
 Стојанка Коларски

Помоћ и подршка:

Станјовић Валентина,
 Бајчов Ева, Констатиновић
 Слободанка, Ивачковић Олгица
 Лектори:

Цвејић Анђелка и Бабић Драгица
 (и наравно сви они који су
 скупљали радове, викали браво ,
 браво,...)

саџикај:

Редакција
 Школске новости
 Питали смо најмлађе
 Трчулькова галерија I-IV
 Шарена страна-виџ дана
 Наши најмлађи
 Галерија V-VIII
 Школска слава-Свети Сава
 Занимљивости из света
 Цунами-тихи подмуктубица
 Галерија литерарних радова V-VIII
 О нашој школи
 Шарена страна
 Култура-филм, музика, книга

П.С. Љирилица и латиница су равноправна
 писма. Уредник лично.

ШКОЛСКЕ НОВОСТИ

На ликовном конкурсу Удружења потомака ратника ослободилачких ратова Србија 1912.-1918. год. учествовали су и ученици наше школе.

Радови свих наших ученика су похваљени и изложени, а наш ученик Ракашан Ненад освојио је I место.

У Ковину је 05.03.2005. године одржано првенство Јужног Баната у каратеу.
Следећи ученици су се пласирали за првебести Војводине:

- Смиљанић Војин – сребрна медаља
- Смиљанић Владимир – бронзана медаља
- Ритопечки Лука – четврто место и
- Сташевић Миљан – бронзана медаља

У Ковину је 28.02.2005. год. одржано општинско такмичење из физике.
Ученик Стојановић Милош, ученик VII разреда освојио је III место.

12.03.2005. године одржано је општинско такмичење из историје и хемије.

Постигнути резултати:

1. ИСТОРИЈА

Потић Марија, ученица VII разреда, освојила је II место.

2. ХЕМИЈА:

Јелена Миловјевић, ученица VIII разреда – II место

Дијана Клипа, ученица VIII разреда – III место

Вања Митровић, ученица VIII разреда – III место

3.БИОЛОГИЈА:

Помана Милош, ученик VII разреда – III место

Стојков Иван, ученик VII разреда – II место

Мојлојевић Јелена, ученица VIII разреда – II место

Митровић Вања, ученица VIII разреда – III место

4. МАТЕМАТИКА:

Смиљанић Владимир, ученик IV разреда – пласман на окружно такмичење

Костић Марија, ученик VI разреда - II место

26.-27. марта 2005. год. одржано је Првенство Војводине у каратеу у Новом Пазову.

Пласман наших ученика је следећи:

- Смиљанић Војин – сребрна медаља
- Смиљанић Владимир – четврто место
- Сташевић Миљан – четврто место
- Ритопечки Лука и Смиљанић Владимир освојили су сребрну медаљу у такмичењу ката-тимова.

Првенство Србије и Црне Горе у каратеу одржано 2. и 3. априла у Београду

донело је нашој школи још неколико златних медаља.

У конкуренцији млађих пионира:

- Ритопечки Лука и Смиљанић Владимир и Смиљанић Војин освојили су прво место. Освајањем златне медаље постали су прваци Србије и Црне Горе за 2005. годину .

ТРЧУЉКОВА

Стефан Коларцки IV₂

Пролеће на ливади

Стигло је пролеће. Природа се буди. Пролеће Лагано и нечујно прекрива ливаду. Сунце је успело да савлада тмурне облаке. Ливада ми личи на зелени тепих ишаран разнобојним цвећем. Шарени лептири лете око миризних цветова. У мојој близини налази се велика ливада. Пролеће је стигло. Ливада је пуна траве и шареног цвећа. Ја сам на ливади и гледам овце како пасу и пастира како се одмара на сунцу. Одлучио сам да наберем цвеће мојој мами и појурим јагањце по ливади.

Србуљ Урош I₂

Балаш Санња I₂

Ника Немања III₁

Најдановић Дајана

ГАЛЕРИЈА

Моја школа

Моја школа се зове "Паја Маргановић". Пре четири године сам први пут ушао у школу. Сећам се тог првог дана. Тада сам осећао узбуђење помешано са страхом. Сада, после четири године, смешно ми је када се сетим мог првог дана у школи. Захваљујући мојим друговима из разреда и мом учитељу школа је за мене постала моја друга кућа. У школи сам научио да пишем прва слова, да сабираам и одузимам, да имам друга за помоћ у учењу и друга за игру. У њој је сваког дана занимљиво и узбудљиво. Мени је најлепше на часу ликовне културе. Тада највише уживајам, јер волим да цртам и сликајам. Једнога дана биће ми много жао када будем завршио школу, јер ћу се растати од другова и безбрежних школских дана пуних смеха и радости.

Стеван Коларски IV¹

Радивојев Јелена и Настасић Милица III²

Пролеће на ливади

Пролеће је најлепше годишње доба. Тада све цвета и мирише. Волим пролеће, јер сунце долеће и могу да се играм, уживам на зеленој трави пуној љубичица.

Мојсиловић Ненад I²

Мој пас

Мој пас се зове Мики. Длака му је црно-беле боје. Када се играмо, он скаче. Док уређује своје крзно он се лиже. Воли да га мазим. Кад је љут режи. Док једе неволи друштво. Воли да јури мачке. Миран је само док спава. Кад је болестан тужно гледа.

Петровић Ђорђе I²

Петровић Ђорђе I²

xa, xa ,xa ,..

TRIGLAV

Zašto slon nosi zelene patike?
Da se lakše sakrije u travi.

xa, xa ,xa ,..

Zašto slon nosi crvene patike?
Zelene su mu na pranju, a ionako ide da krađe jagode.

Nijesam probâ, al' znam sigumo.

Nikako ne mogu da shvatim kako su naši đedovi mogli da žive bez svjetla, televizora, kola i deterdženta? Odgovora mu stariji:

Pa i nijesu mogli. Vidiš li, avetinjo, da su svi pomrli?

xa, xa ,xa ,..

Dobio muž premiju na lotoru, vraća se kući i kaže:

xa, xa ,xa ,..

Ženo, pakuj se. Dobio sam premiju na lotou!

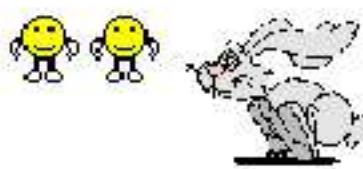
Šta da pakujem - letnju ili zimsku garderobu?

xa, xa ,xa ,..

Ma, pakuj se do đavola!

xa, xa ,xa ,..

nate li pomorandže?

xa, xa ,xa ,..

Imamo - odgovori prodavac.

xa, xa ,xa ,..

Dajte mi dve.

Da vam ih zapakujem? Jok, no ču da ih kotrljam do kuće!

Александра Алексић VI₂

Шта је у ствари живот

Шта је у ствари живот? Мислим да се многи питају шта је то, како да објасне.

Многи мисле да је живот један сан, један много дугачак сан који почињемо од рођења. Али га свако замишља на свој начин, свако има свој крај. Ја замишљам живот као сан који као да вечно траје, али је у ствари јако кратак. Али, када схватимо да је то само сан, то се прекида, сва сећања и лепи доживљаји нестану одједном и као прах који ветар одува. Будимо се као медведи у пролеће, схватимо да је то био само кошмар или леп сан из којег не желимо да се будимо или можда не желимо.

Тако да постоји пуно питања о животу како се описује и све друго, али на мало питања се зна одговор.

Ника Стефан VI-2

Моја школа

Баш је лепа школа наша,
Воле је и Петар, и Марко и Саша.
Има и салу физкултурну,
Историју бурну,
А децу културну.
Историја, биологија, математика,
Али и информатика!
Ма шта рећи о нашој школи,
Свако је дете воли.
Разне се љубави стварају,
Немирна деца зидове шарају,
А неки се девојчицама удварају.
За дан школе турнири разни,
јер је то за нас дан празнични.
За дан школе приредбе сјајне,
Деца рецитују рецитације разне.
Ма шта рећи о нашој школи,
Свако је дете воли.

Душан Мојсиловић VI₂

Душан Мојсиловић VI₂

Ана Амбруш VIII₂

Грчулько

CAOL

Kaže učiteljica Perici:

Perice, tvoj sastav je isti kao sastav tvog brata.

Perica će:

- Pa i deda nam je isti.

Kupio Perica nov telefon. Digne slušalicu i pita:

Telefonu, ko je najlepši na svetu?

A telefon mu odgovara: **Ti-ti, ti-ti...**

Solim pamet po kućama.

Detaljnije informacije po dostavi na kućnu adresu.

OGLAŠI

Prodajem polovne školske knjige, dvaput otvorene!

Prodajem mečku, ful oprema: daire, lanac i motka!

Menjam trabanta za jugo

Šifra: u se i u svoje kljuse

Poslao Piroćanac bratu u Ameriku pismo bez marke. Brat plati marku i otvori pismo, kad ono prazan papir i mala cedulja na kojoj piše:

Dragi brate, ovo je sve što nam je čale ostavio od nasledstva!

Posle dve nedelje stigne u Pirot iz Amerike veliki paket s tim da primalac plati poštarinu. Piroćanac se obraduje, plati paket i otvori ga, a u njemu jedan veliki i težak kamen i mala cedulja: Dragi brate, ovakav kamen mi je pao sa srca kad sam saznao da nisam jedini ostao bez nasledstva!

ГРЧУЉКО

Sve što je dobro, dolazi od ljubavi

Kažu da ljubav čini čuda, a mi se svakodnevno uveravamo da je to baš tako. To vidimo dok učimo istoriju, slušamo priče iz davnina, naročito legende, pa i dok posmatramo sve što se dešava oko nas.

Ljubav je neiscrpna inspiracija umetnicima. Najlepši romani su ljubavni romani, najlepše pesme su ljubavne pesme. Najbolja muzička dela su nastala upravo u trenutcima zaljubljenosti.

Ljubav prema prirodi, prema životinjama, prema zvezdama koje blistaju u beskonačnosti, prema ljudima, inspiracija je umetnicima za njihova umetnička dela: slike, skulpture, gradevine... i onako kako je u njih utkana, tako iz njih, dok ih posmatramo, zrači.

Ljubav prema Bogu objedinjuje ljude. Onaj ko je zao, postaje dobar, onaj ko je dobar, postaje još bolji. Ljubav samo treba znati primati i uzvraćati.

Tada ona jača čoveka, ruši prepreke, ispravlja greške, tera na praštanje, razumevanje i prave poteze.

Ljubav svakog od nas čini kariku u pokretanju svega što postoji, iako mi toga najčešće nismo svesni.

Zato ljubav treba znati primati i slati dalje, počevši od malih stvari, do zvezda, do beskonačnosti.

Jelena Milojević VIII₂

Шапе на снегу

Пао је с нег и прекрио трагове, тајне. Са снегом су падле и многе жеље, успомене, а понека се осетивши хладноћу с нега и подигла, поново заплала у срце човека и измамила уздисаје и јаке откуцаје.

Полако пада и вече. Узнемирена птица, журно пролеће, а пас прошара снег сребрним шапама, оставља траг, траг слободе. Чини ми се да је тај пас неухватљив. Поносно хода... чудно, не трчи, не застајује. Тишина прекри село. Сви хуте, као да се плаше да проговоре. Зашто? Не, неће бити овако, чини ми се. Десиће се нешто, осећам. Да, дешава се. Отисци шапа говоре, тихо и неразумљиво. „Шта се то долази”, пролете ми кроз главу. Отисци шапа певају најлепши успавање, а снег поче да шкрипти, као да по њему неко хода. Дрвеће и смрзле гране почеше да се смеју, а старе ципеле бачене поред пута поново заблистају.

Не стаје хладноће, зима поче да прича најлепше бајке, најлепше слике поче да показује. Открива своје право лице, зима, студена и горда. Показује лепоту и огледа се у смирнутим борама. Она је, у ствари, тако лепа, чини се најлепша.

Костић Марија VI-2

Бумбаров лет

Заклео се бумбар у цвет и у мед
да ће на ливади да направи ред.
Кад помирише цвет донесе ти велику срећу.
Велики из'мали, он је инсект прави
Кад је веко тужан бумбар ту донесе велику срећу.

Митковић Младен V₁

O čemu sanjam, a šta mi se dogada

Svi mi imamo odredene želje i ciljeve o kojima sanjam i nadamo se da će se ostvariti kako bi život bio ispunjen zadovoljstvom.

Svi bismo želeli da naši roditelji i ostanu sa nama i da zajedno delimo predstojeć u sreću, da nas vode putevima života pružajući nam podršku. Kad bi u ovom svetu bilo vše dobrote, poštovanja i dobrih namera, život bi bio mnogo bolji: Više se ne cene prave vrednosti života, pravo prijateljstvo je retko, a materijalna osnova je izašla u prvi plan.

nažlost, ima mnogo zlobnih ljudi koji su nanosili mnogo štete, ratovima ubijali nedužne ljude i tako pojedinu decu osudili da nastave život sami, bez roditelja. Mnoga deca su se iz različitih razloga predala alkoholizmu, drugim isleći da će tako pobeci iz stvarnosti. Zlo je počelo sve više da se uvlači u svet.

Filmovi koji se prikazuju na televiziji puni su terora, straha, nasilja, ulivaju stresnu i napetost i pri tom nepovoljno utiču na gledaoce, naročito na decu. smatram da i roditelji snose deo odgovornosti, ali i dobro u celini. Moramo da shvatimo da život više nije bajka i da se dogadaju užasne stvari u svetu.

Verujem da će, kako to obično biva, dobro pobediti zlo, jer nas samo dobro može voditi ka napretku, a kada se zlo iskoreni, onda će naši snovi krenuti stazom ostvarenja.

Klipa Dijana VIII₂

Negativna ocena je (de) stimulativna

Svako dete ima pravo da iskaže ono što misli i oseća. Tako i ja imam pravo da iskažem svoja osećanja i ono što mislim.

Svaki nastavnik je plaćen da nas dobro nauči gradivo i uputi nas šta je dobro raditi, a šta nije.

Ponekad se dešava da nastavnik nije u pravu kada nešto govori i kako nas ocenjuje. Ja mislim da je negativna ocena nešto najgore što može da me uništi i uputi da mnogo više učim.

Neki nastavnici su mnogo bezobrazni i strogi u ocenjivanju. Neki daci se trude i mnogo rade da bi dobili dobre ocene, za razliku od onih što ništa ne rade i njih nije briga za ocene koje dobijaju. Ja imam problema sa ocenjivanjem većinom kod svakog nastavnika, jer govorim ono što mislim i osećam. Odličan sam dak i znam koliko treba raditi za dobru ocenu, ali ja verovatno ne radim onoliko vremena koliko bi trebala da radim i provodim vreme sa knjigom.

Kao dak trebalo bi da poštujem svakog nastavnika, jer nisu krivi nastavnici za naše ocene, nego mi koji mislimo daznamo više, a to ne iskažujemo.

Treba znati mnogo toga za peticu, ali mi ne učimo redovno i učimo napamet, što je još gore. Ja volim svakog nastavnika i mislim da su ponekad nastavnici u pravu i da bi trebali biti malo strožiji i poštovati kriterijum.

Svaka ocena je za daka, pa i ta negativna ocena je ocena koja treba da nas natera da nešto naučimo i radimo mnogo više.

Nekim dacima treba mnogo vremena da nauče i zapamte nego nekim drugima kojima treba malo vremena da nauče, a oni ni to malo vreme ne iskoriste za učenje.

Ja mislim da su nastavnici u pravu, treba učiti redovno, učiti ali i naučiti.

Svako dete ima pravo da iskaže ono što misli i šta oseća.

Tanja Miljkov VIII₂

ШКОЛСКА СЛАВА

ГРНЦУЛЬЮ

Knjizevni rad svetog Save

Sveti Sava zauzima veoma znacajnu poziciju i u pogledu srpske knjizevnosti. Po prirodi

darovit, po Bogu produhovljen po znanju mastovit, Sava je svoja bogata iskustva prenosio na narod. U pravo vrijeme je ovaj veliki srpski um, znao da osjeti da su pismenost i kultura srpskog naroda biseri kojima se mora posvjecivati.

Njegova najznačajnija djela su Zitije svetog Simeona, Sluzba svetom Simeonu, Krmcija, Karejski tipik, Hilandarski tipik, Studenicki tipik.

KAREJSKI TIPIK - To je pisano pravilo života, nazvano po isposnici Kareji, gdje je Sava cesto boravio, kada se povlacio u sebe i posvecivao molitvi. Napisao je i preveo zapravo stroga pravila za srpske monahe, koja određuju ko sve može da postane usamljenik. Iako mlad, jer je ovaj tipik preveo i napisao u svojoj 24. godini, smatra se da je to bio i kod drugih dijela do savršenstva. Po ovom strogom zakonu, život kaludjera provodio se u samoci po strogo propisanom

nacelu. **HILANDARSKI TIPIK** - To su pravila, za koja se smatra da su prevedena i dopunjena iz

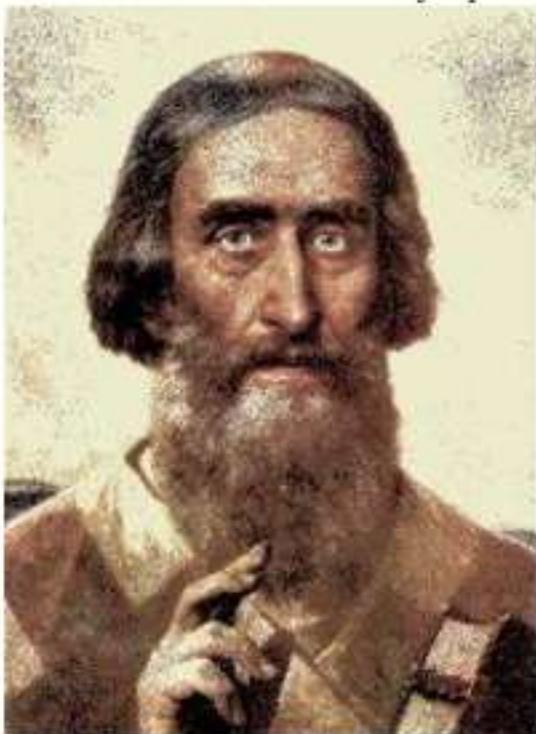
jednog manastira u Cari gradu. To je, zapravo, jedan monaški ustav, koji određuje život u manastiru, a Sava je imao dobra monaška iskustva. Ono što se u mnogim manastirima nije moglo pravilima ni zamisliti, Sava je u ovom tipiku vrlo mudro riješio. Takođe, po ovom tipiku monasi sa Svetе Gore mogu ici u Srbiju, čime je ostvarena povezanost s rodnom srpskom državom.

STUDENICKI TIPIK - Sava je jedno vrijeme u ovom manastiru bio iguman, pa je želio da se u njemu živi i radi po određenom redu i pisanim pravilima. Zato je i napisao Studenicki tipik. Napisan je tako, da je bio glavna osnova za ustav Srpske pravoslavne crkve. Studenicki tipik ima i svoje druge značajnosti, ali je bio u svakom slučaju značajan za samostalnost srpske crkve.

KRMCIJA - je izuzetno značajno djelo svetog Save. Sam je naziv nastao, vjerojatno, po kmri na brodu, kojom se upravlja kretanje broda. U Krmciji su vrlo jasno razdjeni zakoni pravila života i tada ne samo u crkvi, već i u državi.

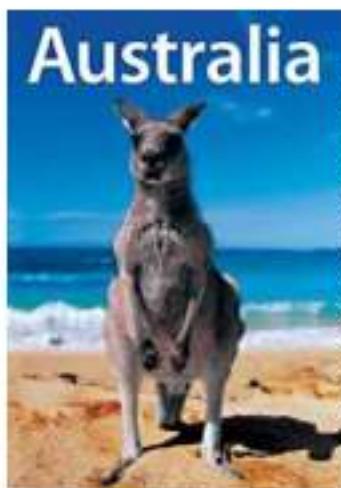
ZIVOT GOSPODINA SIMEONA ili Zitije svetog Simeona i SLUZBA SVETOM

SIMEONU su dva vrlo značajna djela u cija je ostvarenja Sava ulozio velike napore. Naravno, u prvom redu to je njegovo postovanje i odašnost prema svome ocu Simeonu, što je, inace, u sebi nosio za vrijeme svog života. Ova se ostvarenja ubrajaju u velike vrijednosti početka srpske srednjovjekovne književnosti, što je za Srbe bilo od velikog značaja. Dok je ostala svoja djela Sava pisao uglavnom narodnim jezikom, ili određenom mjesavinom, ova je djela napisao na crkveno-slovenskom jeziku (srpska recenzija). Sluzba svetom Simeonu je prvo srpsko djelo te vrste i smatra se da je to i početak srpskog pjesništva.

KO JE PRVI DAO IME AUSTRALIJI

Nacionalna biblioteka Australije kupila je nedavno nemačku knjigu iz astronomije iz XVI veka sa geografskom kartom na kojoj je najmanji kontinent na planeti označen nazivom Australija, što znači da se to ime pojavilo 259 godina pre nego što ga je tako prozvao britanski moreplovac Metju Flinders, koji ga je oplovio.

Knjiga iz 1545. godine sadrži kartu sveta na kojoj je ucrtana kopnena masa na prostoru južne hemisfere koja nosi naziv Australija, izведен iz latinske reči australis (južna).

Karta iz 1804. godine, objavljena deset godina kasnije u knjizi u kojoj je Flinders opisao svoja putovanja, smatra se prvim dokumentom u kojem se južni kontinent naziva Australija.

Nemačka karta nalazi se u "Astronomija-Nemački knjizi

astronomi" koju je u Frankfurtu objavio Cirijako cum Bart. Australijski stručnjaci smatraju da je Flinders verovatno znao za nemačku knjigu astronomije.

da je Flinders plovio orijentirajući se prema zvezdama, sigurno je da je pročitao mnoge knjige o astronomiji, među kojima i ovu nemačku", očenjuju oni.

Jakob

"Budući

MONA LIZIN NOVI DOM

Da Vinčijeva slika "Mona Liza" biće premeštena u novi izložbeni prostor unutar Luvra u sredu, 6. aprila, četiri godine nakon što su započeli radovi na ovoj prostoriji.

Remek delo staro 500 godina biće izloženo samo na zidu Salle des Etats ovog muzeja.

Na ovaj način milioni posetilaca godišnje imajuće mogućnost da bolje pogledaju delo.

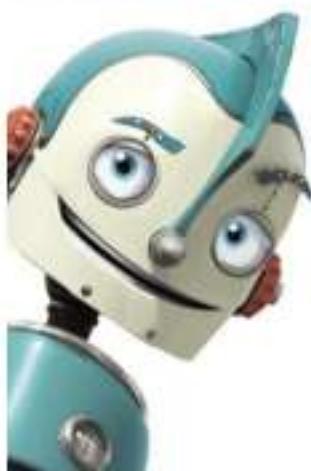
U renovaciju Salle des Etats je uloženo 4,8 miliona eura (£3.29m), kako bi se obezbedio prikladan dom za čuvenu sliku. Slika dimenzija 53 x 76cm, biće postavljena na zidu iza neprobojnog stakla, koje će je štititi od klimatskih promena i drugih štetnih spoljašnjih faktora.

Pre renovacije posetioci su sliku mogli da vide u mnogo manjem prostoru, gde je bila izložena zajedno sa drugim umetničkim delima.

ROBOTI

Animirani film "Roboti" kompanije "Foks" (Fox), za koji su glasove pozajmili Robin Vilijams (Williams), Hale Beri (Halle Berry) i drugi poznati glumci.

Film "Roboti" režirao je Kris Vedž (Chris Wedge). Glavne uloge podeljene su impresivnoj glasovnoj ekipi u kojoj su, pored Vilijamsa i Hale Beri, i Juan Mekgregor (Ewan McGregor), Džim Brodbent (Jim Broadbent), Mel Bruks (Brooks) i drugi.

Radnja filma opisuje malog gradskog robota Rodnija Koperbotoma, koji ima neverovatan pronačinački talent i nadu u bolje sutra. On radi u restoranu sa svojim tatom koji je - bukvalno - mašina za pranje sudova. Ali Rodni sanja nešto više. Naoružan jedinstvenim pronačinačkim talentom, Rodni odlaže u Grad robova kako bi upoznao svog idola, velikog pronačinača Bigvelda.

Radnja filma smeštena je u svet preneseljen robotima u kome mlađi genije Rodni (Juan Mekgregor), teži da stvori robota sposobnog da svet učini lepšim, ali saznaće da isto to pokušava da uradi i tiranin i glavni majstor Bigveld (Mel Bruks), dok ga sa druge strane zavodi seksi robotica Kepi (Hale Beri).

KRCKO ORAŠČIĆ

Simfonijski orkestar i Dečji hor Radio-televizije Beograd izveo je 26. marta u Centru "Sava" integralnu verziju popularnog baleta "Krcko Oraščić" Petra Ilića Čajkovskog.

Podlogu za taj klasični balet predstavlja priča "Krcko Oraščić i kralj miševa" iz E.T.A. Hofmanove zbirke "Serapinova braća".

Taj romantični balet jedan je od najizvođenijih u svetu, a od njegove baletske muzike sastavljena je koncertna svita sa stavovima: ruska igra (trepak), arapska, kineska, igra vile Draže i Cvetni valcer.

U ovom svom popularnom delu Čajkovski je ne samo tvorac ljudskih melodija i majstor instrumentacije, već i direktni predhodnik Stravinskog, kome je otvorio put ka "Petruški".

NOVA IZDANJA O ALBERTU AJNŠTAJNU

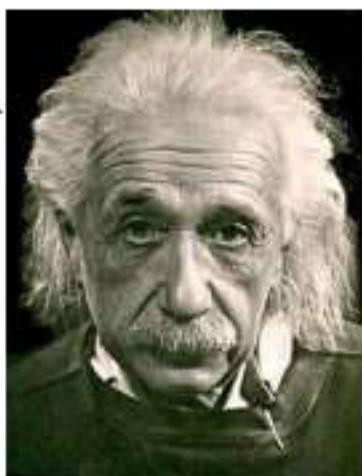
Na ovogodišnjem Sajmu knjiga u Lajpcigu predstavljeno je više izdanja objavljenih u Nemačkoj i Švajcarskoj povodom stogodišnjice Ajnštajbove „Annus mirabilis“ i 50 godina od njegove smrti.

Minhenski izdavač „C. H. Beck“ predstavio se s pet knjiga o njemu, od kojih je najveću pažnju stručne javnosti privukla studija Huberta Benera „Ajnštajn u Berlinu“.

Istoj temi posvećena je i knjiga Tomasa Levensona u izdanju „Bertelsmana“, pa je tako vreme od 1914. do 1933. godine, kad je „otac“ teorije relativiteta boravio u Berlinu, vrlo detaljno i iscrpljeno osvetljeno.

Prema oceni kritičara, preciznu Ajnštajnovu biografiju napisao je Pale Jurgrau, dok je Jirgen Nefe autor jedne od najobimnijih biografija - knjiga pod naslovom „Ajnštajn jedna biografija“ ima oko 500 stranica i pojavila se u izdanju „Rovolta“.

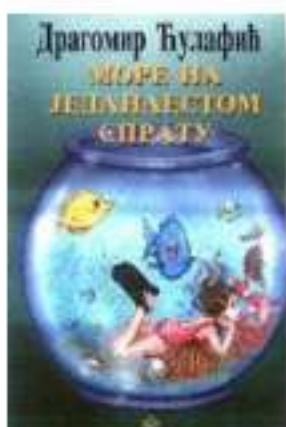
Od knjiga o Ajnštajnu predstavljenih u „Frankfurter algemajne cajtungu“ kritičari su pažnju poklonili i delu Aleksisa Švarcenbaha u kojem je, na osnovu materijala iz Arhiva Švajcarske, analiziran odnos između fizičara i Švajcarske i knjizi prepiske Ajnštajna i Maksa Borna.

Dragomir Ćulaфиć MORE NA JEDANAESTOM SPRATU

(Alfa – Nartdona knjiga, Beograd 2001.)

Povratak kratke forme u našu savremenu pripovednu prozu je jedna od srećnih komparativnih odrednica kojom se ponovo vaspostavlja paralelizam sa evropskim tokovima književnosti za decu. Imali šta lepše kada se to postiže knjigom dobro poznatog pesnika i romanopisca Dragomira Ćulafića. Autor koji vlada i epskim i lirske zanosom zanata obraćanja najmladima ovaj put spaja motive svog detinjstva sa doživljajima sveta solitera i liftova, ali i novog ukraša dece XX veka, ključa od stana na uzici oko vrata. Nije sporno da sve priče ove knjige imaju neposrednost direktnog ulaska u fabulu. Nije sporno da su sve priče ove knjige, očito, pisane u maniru novinske komunikacije (većina je objavljena u "Politici za decu"). Ali baš zato, jedna od njih, priča "Dobro" koja kao da mami novu književno teorijsku odrednicu - HAIK U PRIČA zbog koje će ova knjiga itekako biti predmet mnogih izučavanja, ali i iščitavanja.

Šta je cunami: tihi, podmukli ubica

Epicentar najjačeg zemljotresa u poslednjih 40 godina bio je ispod Indijskog okeana, nedaleko od obale severnog dela Indonezije.

Potres je izazvao pojavu ogromnog vodenog talasa, cunamija, visine 10 metara i dužine nekoliko desetina kilometara, koji je pogodio Šri Lanku, južnu Indiju, Tajland, Indoneziju, Maleziju i Maldive.

Ključ leži u japanskom imenu koje je prihvaćeno širom sveta: *tsunami*. najviše na Havajima. Države oko Pacifika imaju zajedničke tsunami centre za uzbunjivanje. Zemlje oko Indijskog okeana nemaju takav centar, i imale su dovoljno sreće da u prošlosti nisu imali mnogo tsunamija.

Pa tako, kada je 26. decembra najjači zemljotres u poslednjih 40 godina potresao region, sa epicentrom u blizini najsevernije tačke indonežanskog arhipelaga, nije postojao mehanizam kojim bi se zemljama na obalama okeana prenelo upozorenje. Bilo je između 90 i 150 minuta vremena da se putem radija, televizije i zvučnika emituje upozorenje u područjima koja su najviše pogodena, indonežanskoj pokrajini Aceh, Šri Lanki i indijskom lancu ostrva Andaman i Nikobar. Da je takvo upozorenje emitovano mnogi od nekoliko desetina hiljada ljudi koji su izgubili život bili bi spaseni. Koliko, to niko ne može da zna, jer bi sam proces evakuacije, u mnogim od ovih pretrpanih i siromašnih obalskih zajednica bio daleko od jednostavnog.

S druge strane, verovatno se nikad neće znati koliko je tačno ljudi umrlo. Dok se su u mnogim nesrećama prvo bitne procene pokazale preterane, u ovom slučaju je stvar potpuno suprotna.

Šta je cunami ?

Cunami visoki vodeni talas koji se javlja u slučaju kada je žarište zemljotresa ispod okeana: "Tada dolazi do izdizanja velike količine vodene mase iznad hipocentra. Taj talas nema veliku visinu, ali ima izuzetno veliku dužinu talasa, koja se kreće do nekoliko desetina kilometara". Cunami je "podmukli talas", pošto se velikim delom svog puta kreće po dnu, zbog čega je na površini okeana gotovo neprimetan. "Na svom putu, taj talasni front nailazi na plitku obalu, kada dolazi do izdizanja talasa. Njegova visina onda više nije jedan metar, već do nekoliko desetina metara i pošto sa sobom nosi veliku količinu energije, on ima ogromno rušilačko dejstvo".

I cunami talasi su bili uzroci velikog broja nastradalih tokom zabeležene istorije. Međutim, zanimljivo je to da su većinu katastrofnih cunamija izazivale erupcije vulkana, a ne zemljotresi. Erupcija vulkana Krakatau 1883. (Indonezija), izazvala je cunami talas i oko 37.000 mrtvih. Veliki zemljotres koji je 1. novembra 1755. pogodio Lisabon proizveo je pojavu cunamija; tom prilikom je stradalost oko 60.000 ljudi. Godine 1896. cunami u Japanu je odneo oko 27.000 života.

ИСТОРИЈА НАШЕ ШКОЛЕ

Делиблато се први пут спомиње као српско насеље 1660 године.

У Делиблату је постојала школа изграђена 1689, исто кад и село, а 1838. године је изграђена нова школска зграда. То је тзв. *Доња делиблатска школа*. У њој су се у прошлости школовала српска и румунска деца. На улазу у школско двориште писало је на немачком језику: “*Делиблатска општинска народна школа 1838.*” Године 1856. саграђена је нова двоспратна школска зграда, тзв. *Српска тривијална школа*. У њој се изводила настава на немачком, али се учио и српски језик као предмет. Тривијална школа у Делиблату била је резултат реформи Марије Терезије у области школства, које су касније спроводили и њени наследници. Циљ ових реформи био је увођење немачког језика у све школе у аустријској царевини и германизација становништва ненемачког порекла.

Од 1950. године школа постаје потпуна основна школа са осам разреда. Године 1960. школа има 528 ученика, и тај број од тада константно опада до данас када школа броји 347 ученика.

Од 1961. године школа носи име «Паја Маргановић», а дан школе се од те године обележава 15. априла.

Од '80-их година, када је постојало 15-ак секција, број ваннаставних активности у школи расте. Рад секција се промовише кроз разне облике културних и јавних делатности. Од 1989. године организује се као изборна настава рад са рачунарима.

Данас смо школа са 347 ученика распоређених у 17 одељења од 1. до 8. разреда, 16 одељења у матичној школи и једно комбиновано одељење од 1. до 4. разреда у избегличком насељу «Чардак». У оквиру школе успешно функционише Ученичка задруга, са 3,5 хектара обрадиве површине. Године 2003. реализује се «Пројекат Грађанин», који има за циљ да оспособи ученике за активно учешће у животу заједнице, и као резултат тога уређен је сеоски парк. Од 2003/04. године излази школски часопис «Грачулјак», као реализација пројекта финансираног од стране Министарства просвете и спорта. У школи ради 21 секција, од чега неке раде врло успешно, док је за друге потребно уложити више труда, али и нових наставних средстава, како би се њихов рад поспешио.

Од нашег сарадника Николе Оташа

Никола Оташ, Рођен 2. маја 1960. у Делиблату, завршио морнаричко-техничку војну школу у Сплиту, студирао Ликовни одгој и ликовне умјетности у Задру (свеучилиште Сплит). Карактуром се бави од 1980. године, објављивао у више десетина новина и часописа.

После распада бивше Југославије сели се у Београд, где живи и данас.

Самостално излагао двадесетак пута, учествовао на преко 130 конкурса широм света, побеђивао у Италији, Јапану, Пољској, Словачкој и код нас.

Нема амбицију да карактуром засмеје.

Црта што мора.

Неке Оташеве карикатуре !

